

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Formålet med lovforslaget er at sikre en regulering af øget konkurrence i den danske elforsyning, således at denne konkurrence foregår i overensstemmelse med de energipolitiske forpligtelser, som er pålagt elforsyningsvirksomhederne.

1. Øget konkurrence på elmarkederne. Baggrunden for lovændringen er, at elmarkederne i Norden og inden for EU i stigende grad åbnes op for øget konkurrence. I Norge og Sverige er der indført en direkte regulering af adgangen til elmarkedet, og i EU drøfter man Kommissionens direktivforslag til gennemførelse af det »indre elmarked«, som skal fastlægge fælles, harmoniserede regler for adgangen til elmarkedet.

Det er imidlertid på nuværende tidspunkt usikkert, om der kan opnås tilstrækkelig tilslutning til vedtagelsen af fælles EU-regler på området. Under alle omstændigheder gælder EU-traktatens almindelige bestemmelser for grænseoverskridende handel og for det indre marked, herunder konkurrencebestemmelser. Hvis det ikke lykkes at opnå enighed om fælles EU-regler, vil den manglende klarhed på området kunne føre til, at flere tvister med hensyn til adgangen til elmarkedet skal afklares ved domstolene.

I Danmark er udgangspunktet, at der ikke er nogen regulering af adgangen til elmarkedet. Spørgsmålet har hidtil helt været overladt til elsektoren selv at tage stilling til. Dog er elsekskaberne ud fra energipolitisk hensyn blevet pålagt at købe elektricitet fra uafhængige producenter, som producerer på grundlag af vedvarende energiformer, eller som driver decentrale kraftvarmeværker, der udnytter biomasse eller naturgas. Handlen med udlandet er primært foregået via ELSAM og ELKRAFT med udgangspunkt i den vertikale integration, som karakteriserer den danske elforsyning.

De danske elforsyningsvirksomheder har selv etableret denne struktur uden nogen lovregulering. Strukturen er ejermæssigt baseret på de forbruger- eller kommunalt ejede virksomheder, som distribue-

rer elektricitet, og som har etableret en række fælles produktionsanlæg. Disse produktionsvirksomheder har dannet samarbejdsorganerne ELSAM (Jylland og Fyn) og ELKRAFT (Sjælland), som tager sig af den overordnede transmission og im- og eksport af elektricitet.

Europa- Kommissionen har fremsat forslag til et EF-direktiv om det indre marked for elektricitet, som er blevet forhandlet i Ministerrådet, men som ikke er blevet vedtaget endnu. Den danske regering har under forhandlingerne arbejdet for en gradvis åbning af elmarkedet og for muligheden af at begrænse markedsadgangen, hvis det er nødvendigt for at sikre miljøhensyn og andre offentlige hensyn.

EF-direktivforslaget bygger ligesom lovforslaget på, at spørgsmålet om netadgang forhandles mellem de berørte parter. Dette er i overensstemmelse med den hidtidige struktur og samarbejdsform i den danske elsektor. Dette er også i overensstemmelse med den aftale, som er indgået i juni 1995 mellem de nordiske energiministre, hvor der var enighed om, at de danske elforsyningsvirksomheder kan handle på lige vilkår på det svenske og norske elmarked, og at man i Danmark må forhandle med de berørte netejere om netadgang. Derved vil det være muligt også under den foreslåede ordning at opretholde samarbejdet med de svenske og norske systemer, uanset at disse markeder er organiseret på anden vis med en direkte offentlig regulering af netadgangen og transmissionsvirksomhederne.

I og med at spørgsmålet om konkurrence ikke er reguleret i elforsyningsloven, finder konkurrenceovens bestemmelser imod konkurrencebegrænsninger anvendelse på elområdet. Denne lov gælder for alle erhvervsgrøene, med mindre konkurrenceforholdene på pågældende område er reguleret ved anden lovgivning. I overensstemmelse hermed har Konkurrencerådet i en afgørelse af 28.2.1996 fundet, at afvisning af at give tredjepartsadgang til transmissionsnettet er en konkurrencebegrænsning, som skal bringes til ophør ved forhandling eller påbud.

Der kan således imødeses en forhandling om netadgang til det danske elmarked indenfor kort tid, uanset om EF- direktivforslaget vedtages.